

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 21.07.1978, sp. zn. 7 Tz 33/78, ECLI:CZ:NS:1978:7.TZ.33.1978.1

Číslo: 10/1979

Právní věta: Jestliže pachatel pohrůžkou násilí jiného nutí, aby něco konal, opominul nebo trpěl, napadený však v důsledku svého zdravotního stavu (bezvědomí) nemůže pohrůžku vnímat, jde jen o pokus trestného činu vydírání podle § 8 odst. 1, § 235 tr. zák. a nikoli o dokonáný trestný čin vydírání podle § 235 tr. zák.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 21.07.1978

Spisová značka: 7 Tz 33/78

Číslo rozhodnutí: 10

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Pokus, Vydírání

Předpisy: 140/1961 Sb. § 8 odst. 1
§ 235

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud ČSR k stížnosti pro porušení zákona podané ministrem spravedlnosti ČSR vyslovil, že pravomocným rozsudkem okresního soudu v Šumperku ze dne 22. 12. 1977 sp. zn. 2 T 229/77, jímž byl obviněný Š. J. uznán vinným trestným činem násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 197a tr. zák., trestným činem vydírání podle § 235 odst. 1 tr. zák. a trestným činem vydírání podle § 235 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zák. a odsouzen podle § 235 odst. 2 a § 35 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání tří let, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 3 tr. zák. zařazen do druhé nápravně výchovné skupiny, a poškozený V. B. odkázán podle § 229 odst. 1 tr. ř. s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, byl porušen zákon v ustanovení § 2 odst. 5, odst. 6 tr. ř. ve prospěch i v neprospěch obviněného.

Dále tento rozsudek v celém rozsahu zrušil a přikázal okresnímu soudu v Šumperku, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Trestný čin vydírání podle § 235 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zák. spáchal obviněný podle výroku napadeného rozsudku tím, že ve večerních hodinách dne 13. 10. 1977 v Bernarticích v chodbě pohostinství v podnapilém stavu napadl odcházejícího V. B., úderem pěstí do obličeje jej srazil na

zem a otevřeným kapesním nožem přiloženým těsně ke krku ležícího V. B. chtěl, aby mu ležící řekl, co měl s jeho manželkou, při čemž V. B. utrpěl zranění spojené s pracovní neschopností od 14. 10. 1977 do 22. 10. 1977.

Proti tomuto rozsudku podal ve lhůtě uvedené v § 272 tr. ř. ministr spravedlnosti ČSR stížnost pro porušení zákona, v níž vytkl, že okresní soud porušil zákon v ustanovení § 2 odst. 5 a 6 tr. ř., a navrhl, aby tento vadný rozsudek byl zrušen a aby bylo postupováno podle § 270 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal na podkladě stížnosti pro porušení zákona podle § 267 odst. 1 tr. ř. správnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i řízení, jež mu předcházelo. Dospěl kromě jiného k těmto závěrům:

Okresní soud, jak z odůvodnění rozsudku vyplývá, zjistil, že obviněný podezíral V. B. a M. S. z přepadení a znásilnění své manželky.

Ohledně útoku obviněného na V. B. zjistil, že v chodbě pohostinství srazil V. B. k zemi úderem pěstí do obličeje a po jeho pádu vytáhl z kapsy kapesní nůž, který otevřel a přidržel ho u krku poškozeného a požadoval na něm, aby se přiznal, co měl s jeho manželkou s tím, že má mluvit, než napočítá do tří. V té době byl však poškozený v bezvědomí v důsledku pádu na zem.

Po právní stránce posoudil okresní soud jednání obviněného jako trestný čin vydírání podle § 235 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák.

Je třeba přisvědčit námitce stížnosti pro porušení zákona, že při zjištěních, která učinil okresní soud, tj. že v době, kdy obviněný při použití nože nutil V. B., aby mu řekl, co měl s jeho manželkou, byl V. B. v bezvědomí, a nemohl tedy vyhrůžky obviněného slyšet, měl být tento útok posouzen nikoliv jako dokonáný trestný čin, ale jako pokus trestného činu vydírání podle § 8 odst. 1, § 235 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák. Podle zjištění okresního soudu obviněný pro sražení poškozeného k zemi ho nutil vyhrůžkou s použitím nože k doznání uvedených již okolností. Ze strany obviněného šlo tedy o útok naplňující znaky trestného činu vydírání, ovšem došlo k tomu v době, kdy poškozený po pádu na zem byl v bezvědomí a již nevnímal, že obviněný vytáhl z kapsy kapesní nůž, otevřel jej a že na něm vynucoval uvedené doznání. Právě se zřetelem na tyto okolnosti nemohl tedy být trestný čin objektivně dokonán a zůstalo u pokusu. Je třeba dodat, že uvedený právní závěr lze učinit za předpokladu, že ani po doplnění dokazování nedojde ke změně skutkových zjištění. Pokud by bylo zjištěno, že obviněný již předtím, než srazil poškozeného V. B. k zemi, jednal vůči poškozenému způsobem odpovídajícím znakům trestného činu vydírání a bylo současně prokázáno, že obviněný na něho útočil i po jeho sražení k zemi zjištěným způsobem, bylo by třeba jednání posuzovat jako pokračování útoků majících znaky vydírání a posoudit tyto útoky jako pokračující trestný či vydírání podle § 235 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák.